

verið um umfígging til biligari lán. Kann tað gerast, fer tað at lætta munandi um raksturinn.

Umhugsað verður eisini at býta rávøru millum virkni. Hetta er torført, tá ov lítið er til av rávøru til øll virkni, og tí verður einki virki væl fyri á henda hátt. Tískil verður eisini arbeitt við at útvega rávøru uttaneftri, t. d. rundfrystan fiska. Um hetta kann gerast fyri ein rimiligan pris, er rávøru-spurningurin loystur.

Tað eru eisini tey framkomnu londini, sum keypa sær rávøru til víðari virkingar. Um vit vilja teljast millum hesi, eiga vit at hava ein framleiðsluútbúnað — bæði fólk og tól — sum er førur fyri hesum. Virki eru, sum arbeiða á henda hátt, og vónandi kann verða økt um hetta, eins og marknaðar-viðurskipti vónandi ikki fara at hindra hesum.

Størsti trupulleikin hjá fiskavirkjunum í 1988/89 var, at prisirnir fullu og avreiðingarnar minkaðu. Hetta førir so við sær, at hvørt virkið fær ov litla rávøru til ta framleiðslu, tey leggja eftir seg. Virkini mugu fáa meiri burtur úr einum minnkandi tonsatali.

Landsstýrið ætlar at virka fyri, at føroysk fiskavirki ganga nýggjar leiðir at bota og betra um dygdina, samstarv um arbeiðsbýti, serframleiðslu og sølu.

Nýggja matvørulógin og avgerðirnar um, at hitt almenna letur meira upp í hendurnar á vinnuni fyri at sambandið millum pris, dygd og ábyrgd fyri endaligu dygdini á vørum til keyparar uttanlands verður tryggjað, fara at gera reglurnar um alment eftirlit einfaldari og minka um pappirsgongdina á fiskavirkjum og útflutninginum av fiskavørum.

Landbúnaður

Í studningsskipanini og í arbeiðinum hjá Royndarstöðini verður dentur lagdur á, at farið verður undir at gera mjólkár-úrdráttir og aðrar landbúnaðarúrdráttir við stóði í føroyskum fœðri.

Umhugsað verður at samskipa almennu og hálválmennu tænasturnar innan landbúnaðin.

Nýggi jarðarlóg varð samtykt í fjór, og hon varð lýst í gildi í juni í ár. Eftir eru nakrar kunngerðir og reglugerðir, sum arbeitt verður við.

Skatta- og tollmál

Lógin um rentuskatt virkar yvirhøvur væl; men kortini er ein ávisur vandi fyri misbrúki á hesum øki. Landsstýrið arbeiðir tí við broytingum í hesi lóggávu, broytingum, sum forða fyri rentuspekulatiónum, men kortini stímbra samansparingar-hugan.

Landsstýrið arbeiðir eisini við broytingum í reglunum fyri skatt hjá fólkapensjónistum.

Tolllógin verður endurskoðað, serliga tí ein nýggi handels-avtala vónandi fæst við EF. Átlanin er eisini at taka burtur øll dyrkandi almenn gjöld, sum nú liggja á fiskivinnuni.

Skúlamál

Landsstýrið arbeiðir við at broyta undirvisingina fyri tey 16-19 ára gomlu.

Fiskivinnuskúlin byrjar at undirvísar í Vestmanna eftir summarsfrítíðina. Áhugin fyri fiskivinnuútbúgving er stórur, og landsstýrið hevur tikið ta avgerð, at byrjað verður við tveimum flokkum við umleið 40 næmingum tilsamans.

Landsstýrissamgongan hevur tikið ta stóðu, HF- og Studentaskúlin í Eysturoy verður sambygður við handils-skúlan á Kambsdali. Við slíkari samanlegging fást undir-vingarlagir fyrimunir, samstundis sum raksturinn og sjálv byggingin gerst munandi biligari, enn um skúlan varð bygður fyri seg sjálvan. Málið verður lagt fyri tingið í hesi tingsetu. Byggingin byrjar í 1991.

Neyðugt verður at fara undir sjóvinnuútbúgving. Landsstýrið hevur tikið ta avgerð, at byrjað verður í leigaðum hølum. Landsstýrið kann eftir, hvørjir møguleikar eru, og átlanin er at taka avgerð um hetta innan stutta tíð.

Arbeiðið at fyrirreika, at maskinskúli verður bygður, er farið í gongd; men sjálv byggingin byrjar ikki fyrrrenn í 1991. Fólkskúllalógin, ið hevur verið í gildi síðani 1979, verður endurskoðað.

Landsstýrið er farið undir at skipa so fyri, at Serskúlin á Trøðni verður lagdur undir skúlaverkíð, soleiðis at hann frammyrir virkar sum ein tænastustovnur hjá fólkskúlanum.

Seinastu árin er rættilig gongd komin á skúlabóka-útgávuna. Hesin vokstur stendst fyrst og fremst av tí meirjáttan, Løgtingið veitti Skúlabókagrunnum, ið stendur fyri bókaútgávuni. Landsstýrið fer at halda fram við hesum, soleiðis at málið, at allar bókur í skúlanum verða á føroysk-um, verður nátt.

Landsmiðstöðin, ið higartil hevur starvast í fyrilíbils hølum, flytir inn í nýggi tíðarhóskandi høli 1. september í ár. Landsstýrið ætlar, at Skúlabókagrunnurin og Bókamiðsølan skulu liggja undir somu lon sum Landsmiðstöðin fyri undir-vingisarambóð.

Landsstýrið er farið undir at endurskoða lærlingalógina.

Mentunarmál

Eftir at nýggi reglugerð varð samtykt fyri Løgtingsins Mentunargrunn, eru stór framstig hend á mentunarkønnum. Teimum, ið skriva bókur ella fáast við list, hevur verið veittur munandi hægrí stuðul enn árin frammanundan. Úrslitið er,

at talið á føroyskum bókum er vaksið nógv tey seinnu árin.

Umstøður Sjóvarps Føroya at starvast undir hava verið alt annað enn góðar. Málið eigur at vera, at nýtt og tíðar-hóskandi sjónvarpshús verður bygt, og at peningar verður avsettur á komandi fjággjarlógir, soleiðis at farið verður undir bygging um ikki ov langa tíð.

Sitandi landsstýrið hevur tó avgjørt, at nýtt sjónvarpshús verður ikki bygt í hesum valskíði, men tekur undir við, at høli nærhendis sjónvarpinum, ið eru til sølu, verða keypt til sjónvarpið fyri at bota um arbeiðsviðurskipti sjónvarpsins, til farið verður undir at byggja nýggja húsíð.

Nýggi 200 kW millumbylgjusendarin til Útvarp Føroya verður royndarkoyrdur í januar/februar næsta ár, og kann ventandi verða tikið í nýtslu í mars mánaði.

Á Løgtingsins fjággjarlóg er peningar avsettur til Leikpall Føroya. Landsstýrið hevur samtykt reglugerð fyri leikpallin; men er málið enn ikki avgjørt í fjággjarnævd Løgtingsins. Við hesum tiltaki verða stór framstig gjørd fyri føroyskan sjónleik — bæði í bygd og bý.

Orkumál

Orkudráðið stendur fyri ymiskum arbeiði og kanningum við-vikjandi orkumálum. Ymiskt av tí tilfari, sum ráðið hevur arbeiðt við, er til viðgerðar í landsstýrinum. Virkað verður fyri, at jättanirnar til orkugrunnin verða til mest gagn sam-felagskaparliga sær. Landsstýrið hevur stuðlað roynd-unum at nýta hita frá elverkunum og spilloju við lánun úr orkugrunninum.

Ferðamannavinnu

Áhugin hjá fremmandafólki at vitja Føroyar tykist at vaksa. Seinastu árin hava landsstýri og lögting tikið stig til bota um viðurskiptini í landinum at taka imøti ferðafólki. Hóast bata, so eru vit ikki enn komin á mál, men mugu framhaldandi arbeiða fyri at skapa uppaffur betri umstøður fyri fremm- andafólki, ið leitar higar til lands. Landsstýrið er farið undir at endurskoða tær lógir, ið hava við ferðamannavinnu at gera, og ætlar at leggja broytingaruppskot til galdandi lógir fram í hesi tingsetu.

Almannamál

Landsstýrið fer í næstu framtíð at seta nevnd at endurskoða alla føroysku almannalóggávuna.

Skipanin um barnastyrk verður broytt, soleiðis at hon bert fevnir um børn undir skúlaaldur.

Reglugerð um mannagongdina hjá Almennastovni undir málsviðgerðini av veitingum er um at vera lúðg. Serliga á forsorgaröknum er hetta neyðugt og gott tiltak, sum bæði lættir um arbeiði og ger málsviðgerðina tryggari.

Røktarheimsbýggingin í Sandoyinni heldur fram. Aðrar framtíðar røktarheimsbýggingar verða endurskoðaðar fyri ikki at fáa ov stórar stovnar, men heldur at fáa smærri heim á staðnum, og at økt verður um vardu ibúðirnar. Hóast spar-ingar og raðfestingar verður í ein vissan mun eisini pláss fyri fleiri heimum til Andveikraværdina og líknandi serstovnar.

Heilsumál

Undir verandi umstøðum verður útbýgging av sjúkrahúsum talmað og útsett.

Kortini verður arbeiðt við at betra um heilsutænastuna, og verður primara heilsutænastan stóðugt útbýgd og samskipað. Eisini verður arbeiðt víðari við m. a. hesum málum:

1. Uppgávubýtinum millum sjúkrahúsini.
2. Eini styrktari fakligari og umsitingarligari leiðslu fyri heilsuverkinum sum heild.
3. Ambulatoriuvirksemi — at innleggingarnar verða styttri og færri, soleiðis at seingjartorvurin minkar.

Vandin fyri vaksandi narkotikamisnýtslu er stórur, og landsstýrið er sinnað at gera alt, ið gerast kann, fyri at fyrirbyrgja, at narkotika kemur til landið.

Arbeiðara-, lønar- og prísmál

Í hesi tingsetu fer landsstýrið at leggja fram uppskot um at avtaka lóggávuna um at pristalsviðgera lønir v. m.

Eisini verður lóg lögð fram um vinningssteðg. Lønarsamráðingarnar í vár og í summari eru avgreiddar í friði og náðum og (burtsett frá prentsmiðjuøkkinum) uttan verkfall. Lønarmarkkingarnar millum 6% og 7% í komandi 2-ára skeiði eru í meira lagi, tá ið føroyska kappingarforið verður havt í huga; men friður á arbeiðsmarknaðinum hevur eisini stóran týdning.

Seinri í hesi tingsetu kemur landsstýrið við lógaruppskoti um føroyskan arbeiðsrætt.

Tær neyðugu sparringar og skerjingar, sum verða gjørdar í komandi tíð, fara at ávirka arbeiðsmøguleikarnar í sam-felagnum. Arbeiðið fer at verða væl minni.

Frá landsstýrisins síðu verður roynt at skipa soleiðis fyri, at stóðin við vantandi arbeiðsmegi ikki verður broytt til bein-leiðis arbeiðsloysi.

Kommunumál

Danska stjórnin hevur ásett, at lán til føroyskar kommunur úr Kommunekredit við ríkisveðhaldi samanlagt ikki mugu vera meira enn 300 mill. kr. Henda upphædd verður síðani at skerja í sama mun, sum avdráttir verða goldnir og rest-skuldirnar minka.

Tað vil við øðrum orðum siga, at í veruleikanum verður lógin frá 1955 um ríkisveðhald til føroyskar kommunur fyri kommunukreditlånun avtikin.

Hetta kemur í fyrsta umfari føroysku kommununum illa við, men tá so er, mugu aðrar fíggingarloysnir finnast.

Umhvørvismál

Fyri tveimum árum síðani samtykti Løgtingið umhvørvislóg, ið áleggur okkum stórar uppgávur, sum neyðugar eru at loysa. Landsstýrið arbeiðir við nýggjum reglugerðum, ið verða at seta í gildi. Lógin um at beina burtur bilvrak er sett í gildi. Reglugerðin er um at verða lúðg og verður lýst fyrsta dagin. Málið um spillojuvirkir hevur landsstýrið avgreitt, og farið verður undir at byggja gina rættliga skjótt.

Samgongan ætlar m. a. fyri at fylgja væl við í tí, ið hendir á havumhvørvinum uttan fyri Føroyar. Í hesum viðfangi skal verða ne. at, at landsstýrið hevur mótmælt tí ætlan, ið hevur verið frammi í Bretlandi um at goyma kjarnorku-bui kast undir havbotninum.

Samferðslumál

Á samferðsluøkkinum eru eins og undanfarnu ár ynskini stórr enn tann peningur, ið jättarar verða á fjággjarlógin.

Henda samgongan hevur sett sær fyri at skerja virksemi hjá Landsverkfrøðinginum nakað, eins og jättanirnar til Strand ferðsluna og Bygdaleiðir verða skerdar.

Avbjóðingin verður tí á samferðsluøkkinum sum heild at fá: mest burtur úr teimum minnu jättanunum uttan at lækk: tænastustøðin munandi.

Eins nógv arbeiði og undanfarnu ár verður ikki sett gongd. Vegir, ið verða lagdir, og bergholsarbeiði, ið eru gongd, verða talmað.

Vanligi raksturinn eigur at gerast meira rationellur.

Nógv blaðskrivning og nógvur gitingur um framtíðina hjá Atlantic Airways hava staðist av tí, sum í samgonguskjal-inum stendur um at lata privatir fáa lut í felagnum.

Átlanin er — um tað visir seg at vera tað besta — at lata almenningin seta pening í felagið. Tó skal tað verða sagt heilt greitt, so at eingin misskiljing stendst av tí, at landsstýrið ikki hevur í hyggju at lata føroysku flogferðsluna aftur á út-lendskar hendur. Føroyska felagið er komið fyri at verða verandi.

Telefonverkíð tók í vár nýggju N.M.T.-skipanina í nýtslu. Í ári verða m. a. hesar verkætlanir framdar:

— Nýggjar radiomastrar á Støðlafjalli, Runavík í Eystur-oyinni og í Miðvági

— Nýggjar og viðkaðar digitalar sendiskipanir til Suður-oyyna, Vágarnar og Eysturoyyna.

Undirgrundin

Samráðingar við donsku stjórnina um undirgrundina fara at halda fram.

Við tí tilfari, sum útvegað er, og við samráðingunum í august 1988 sum grundarlagi verður arbeiðt víðari við mál-inum.

Danska stjórnin hevur sent landsstýrinum uppskot um kommissorium hjá tilætlaðu arbeiðsnevndini. Landsstýrið og samgongan fara heilt skjótt at viðgera hetta uppskot, so nevndin kann verða sett og fara til arbeiðis.

Samráðingar við EF

Føroyar hava sum kunnugt síðan 1974 havt eina samhandils-skipan við EF, sum hevur givið okkum møguleika at flyta allar iðnaðarvøru og nakrar útvaldar týðningarmiklir fiska-vøru inn í EF við skerdu ella ongum tolli. Í Danmark hava allar føroyskar vøru verið tollfríar.

Seinasta heyst bóðaði EF-kommissiónin donsku stjórnini frá, at hon var ónøgd við tollfrælsi á føroyskum vørum í Danmark, sum hon vildi hava skert ella avtikin. Danska stjórnin visti hesum kravi aftur; men eftir avtalu við fø-royskar myndugleikar segði hon seg vera til reiðar at sam-ráðast um at endurskoða verandi handilsskipan millum Føroyar og EF.

Vegna lögtingsvalið og skipan av nýggjum landsstýri var fyrsti fundur á politiskum stigi um hetta mál ikki hildin fyrrrenn í byrjanini av mars mánaði í ár í Bryssel. Har gjørdi lögmaður EF-kommissiónini greitt, at Føroyar vildu nýta hetta høvi til at fáa í lag eina frælsari og rúmari handilsskipan enn hana, vit høvdu havt síðan 1974. Vit skutu upp, at upp-